

Grigore VIERU
Legământ

lui Mihai Eminescu
(60 - ani de la publicare)

2024

Motto:

Limba este cea mai mare dreptate,
pe care poporul și-a făcut-o sieși.
Grigore Vieru

„Poezia, pentru mine, reprezintă dragostea de pământ, de pământul din care te tragi, iubirea pentru limba strămoșilor tăi. Poezia [...] este răzbunarea frumuseții pe urâțenie. O răzbunare creștinească!”

Grigore Vieru

Grigore Vieru e definit ca fiind poet al mamei, al dorului și al dragostei, al baștinei, al izvorului, al naturii – poet al lucrurilor sacre.

GRIGORE VIERU

(14.02.1935 – 18.01.2009)

Născut în satul Pererita, județul Hotin (azi raionul Briceni), scrie de timpuriu poezii. Debutează cu volumul de versuri pentru copii **Alarma** în 1957, când era student la Institutul Pedagogic „Ion Creangă” din Chișinău. Se consacră poeziei pentru copii. Împreună cu Spiridon Vangheli scriu și reușesc să editeze în plin totalitarism (1970) un important **Abecedar** cu spirit național care a încălzit sufletul copiilor. De asemeni, e autorul cunoscutei cărți **Albinuța**. *Obține o deosebită popularitate*, datorită apariției unor cărți cu mare priză la cititori (**Numele tău, Un verde ne vede, Fiindcă iubesc, Steaua de vineri, Rădăcina de foc, Strigat-am către tine, Taina care mă apără**) și a cântecelor pe versurile sale executate de Doina și Ion Aldea-Teodorovoci și alți interpreți.

Este laureat al Premiului de Stat al Moldovei. În 1988 i s-a acordat Diploma de Onoare „Andersen”, iar în 1992 Academia Română, al cărui membru-corespondent a fost, l-a prezentat la Premiul Nobel pentru Pace. Este considerat un poet național român al vremurilor noastre.

A murit tragic în urma unui accident rutier.

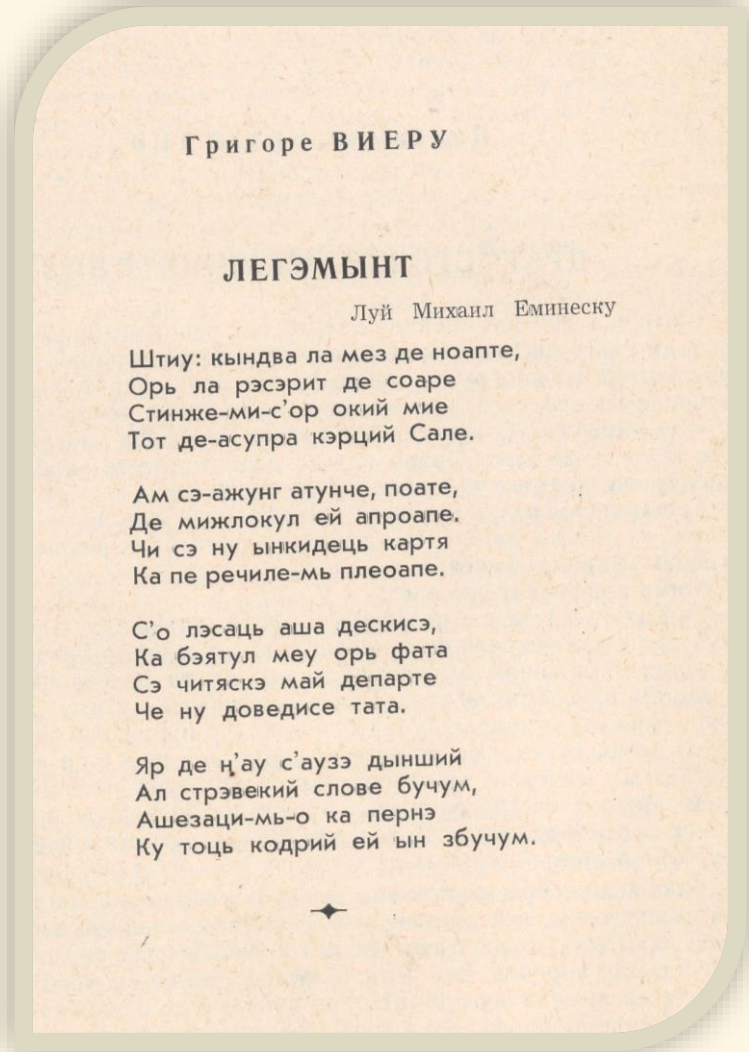
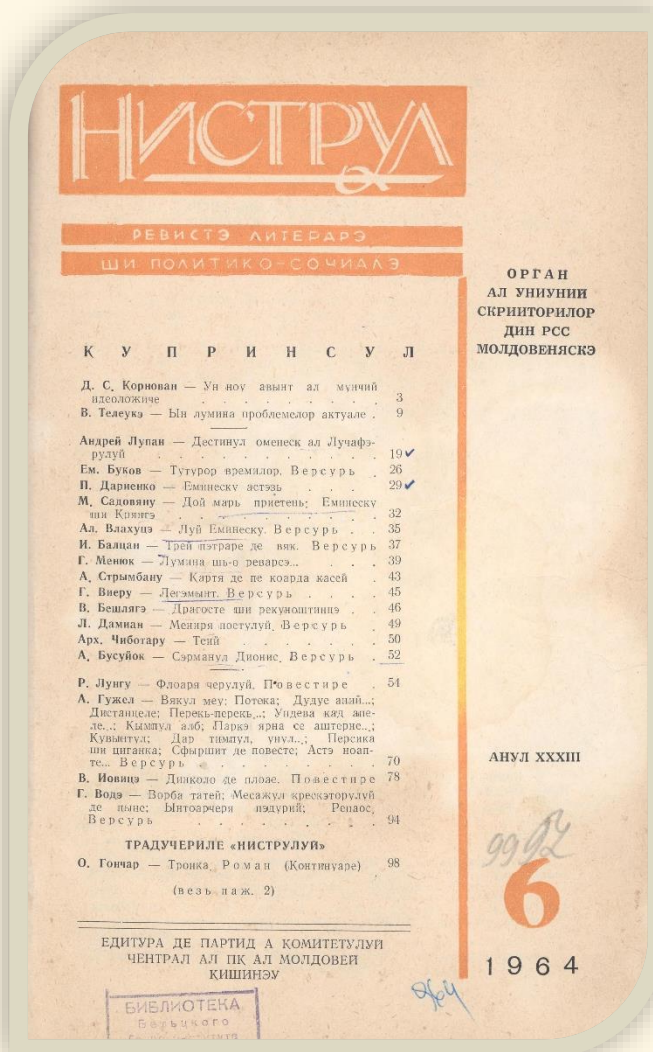
(Spiridon Vangheli)

Față de Eminescu, Grigore Vieru avea să poarte toată viața sa o admirație deosebită, mărturisind mai târziu într-un interviu că poezia lui Eminescu a fost pentru el „manualul fundamental de limbă română”, iar publicistica marelui poet „manualul fundamental de istorie...”.

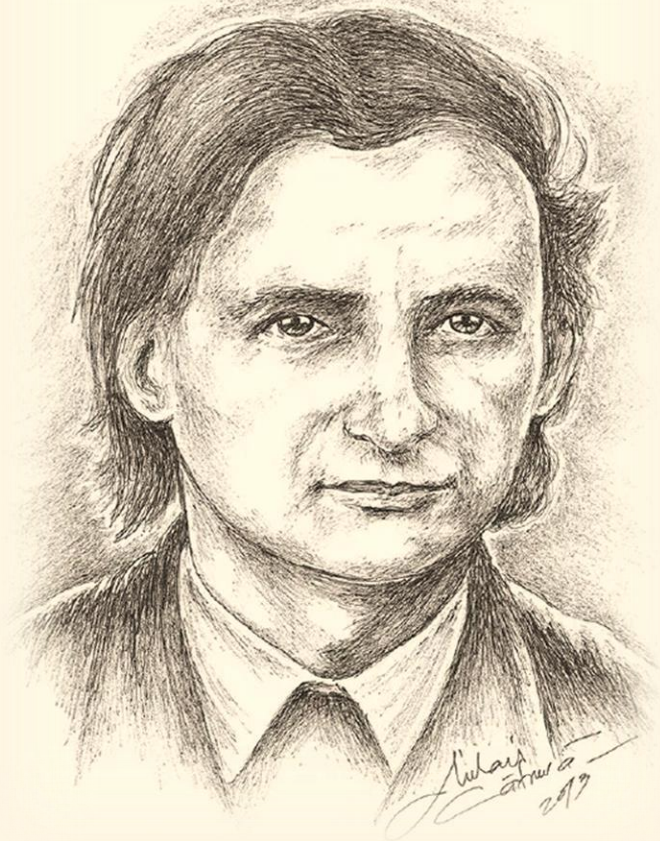

Una din extraordinarele sale poezii este **Legământ**, închinată marelui poet român din toate timpurile Mihai Eminescu. Pentru prima dată, fiind publicată în 1964 în revista **Nistru**.

Poezia **Legământ** abordează tema unei mărturii sincere, iar ideea este dorința lui de a lăsa deschis **cartea** (testamentul) urmașilor săi. Ea se axează pe câteva motive: **motivul morții** inevitabile (prima strofă), **motivul generațiilor** „Ca băiatul meu ori fata/ Să citească mai departe”, **motivul testametnului** (a patra strofă), **motivul părinți-copii** „Ca băiatul meu ori fata/ Să citească mai departe/ ce n-a reușit nici tata”, **motivul codrului** „Așezați-mi-o ca pernă/ Cu toți codrii ei in zbuclum”. **Laitmotivul** este „cartea” (cărții sale; mijlocul ei; s-o lăsați deschisă; așezați-mi-o).

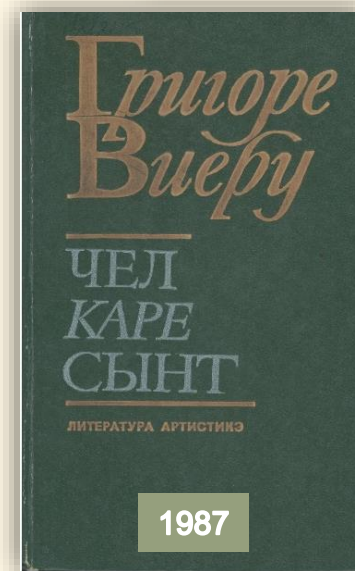
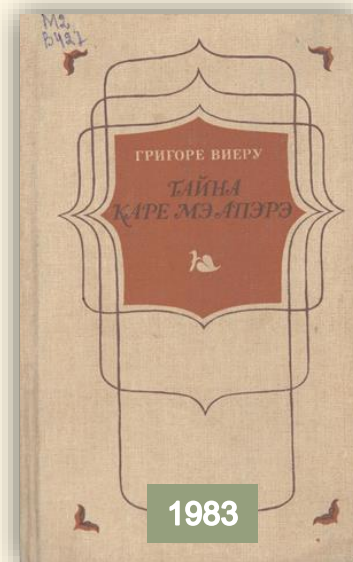
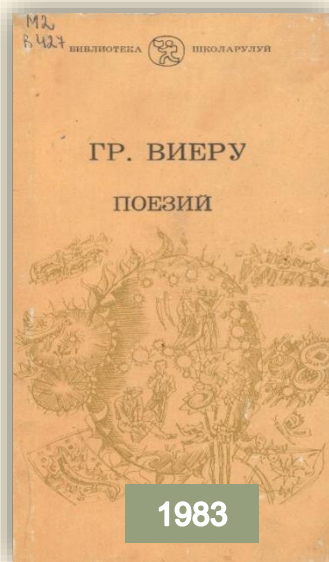
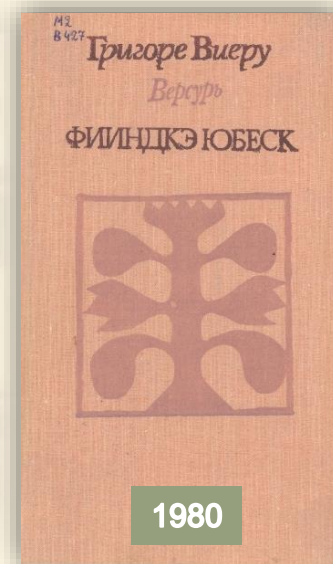
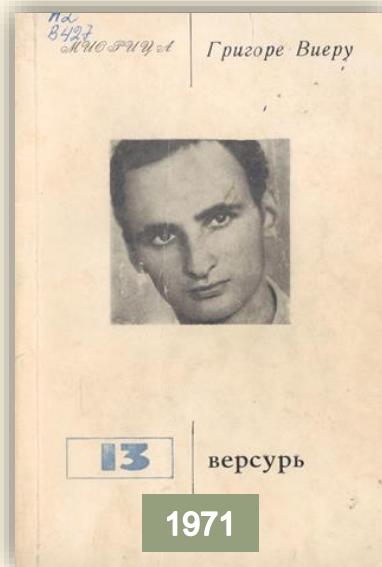

Legământ este o revărsare firească a sentimentelor sacre născute în inima poetului contemporan de creația înaintașului, dublată de dorința de a-i lăsa copiilor lui dragostea sacră pentru „poetul nepereche” Mihai Eminescu.

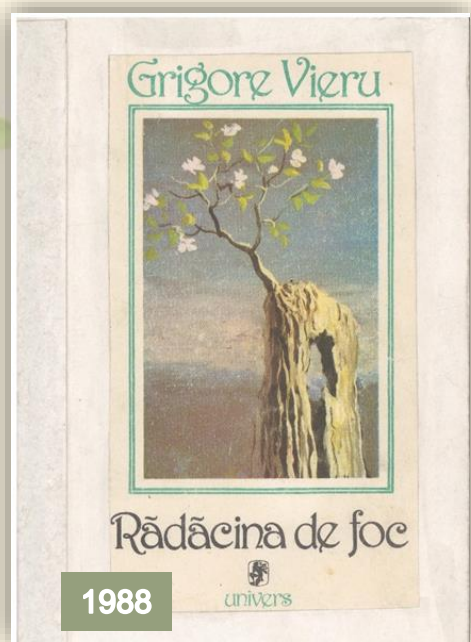
„Nu știu cine a mai reușit să-l înveșnicească pe Eminescu așa cum a făcut-o Grigore Vieru prin poemul „Legământ” ”

Vlad Pohilă

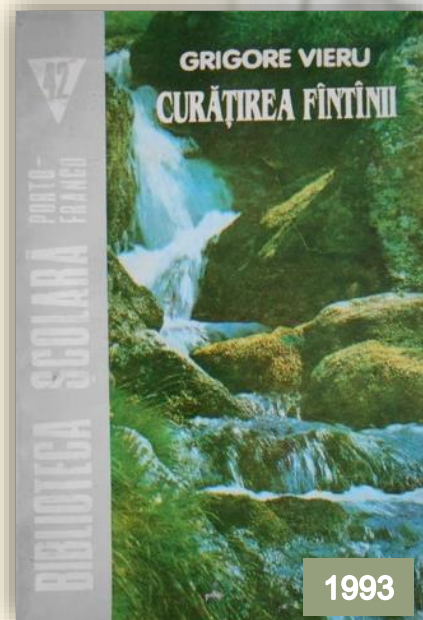
Poezia **Legământ** (lui Mihai Eminescu) În colecția Bibliotecii Științifice a USARB (*selectție*)

1988

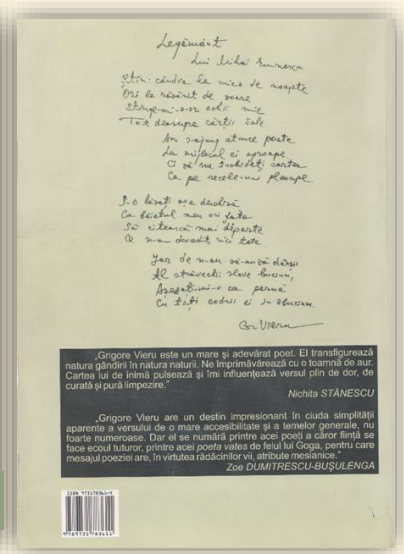
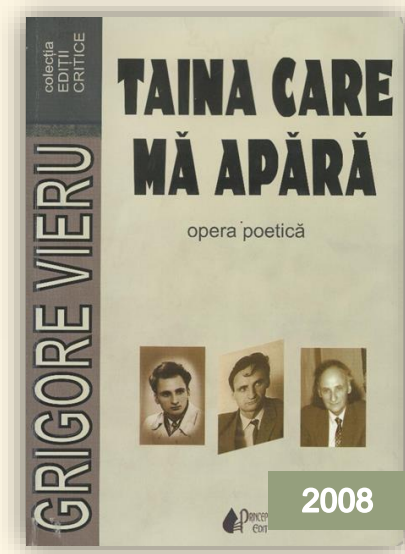
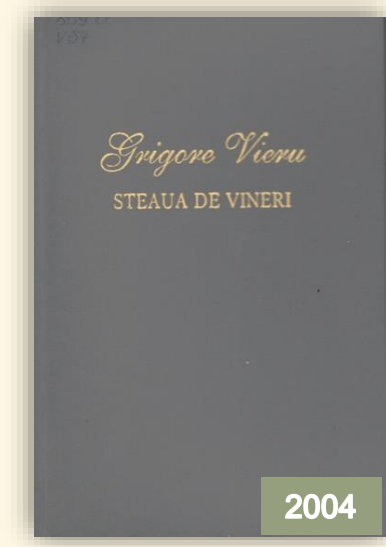
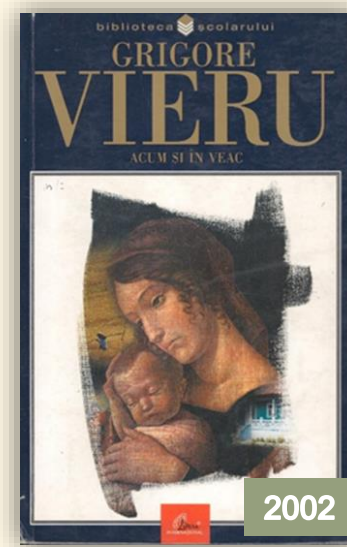
1993

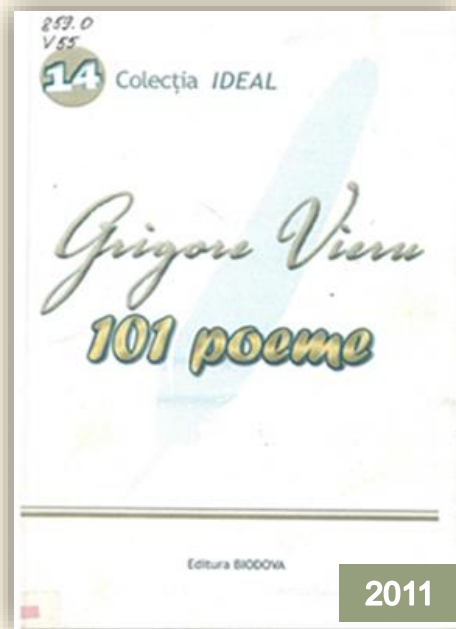
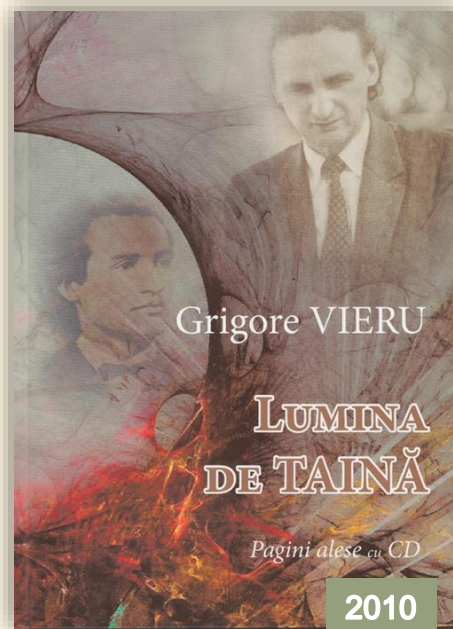
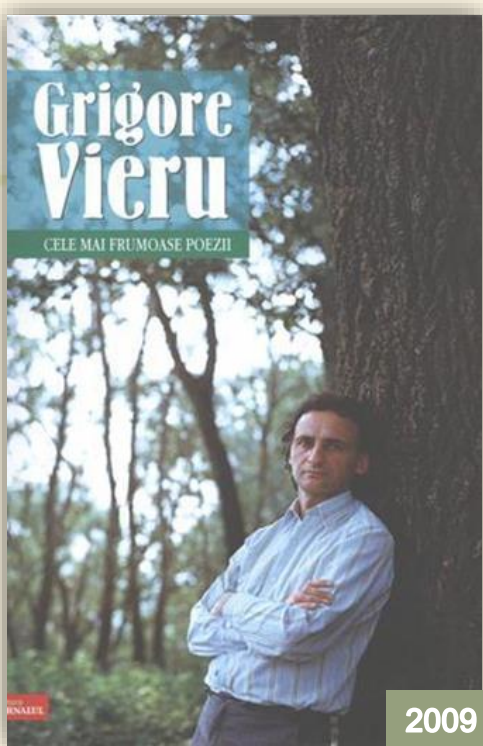
1999

„Grigore Vieru, unul din cei mai importanți poeți ai ceasului de față, ne propune o rostire esențială a ființei românești care își regăsește substanța în copilărie, maternitate, dragoste, dar și în sentimentul unității mioritice cu Totul cosmic. El ne îndeamnă să ne întoarcem la izvoare, adică acolo de unde începem, curgem și devenim întru ființă sub semnul divinului cu taină „care ne apără”.”

Mihai Cimpoi

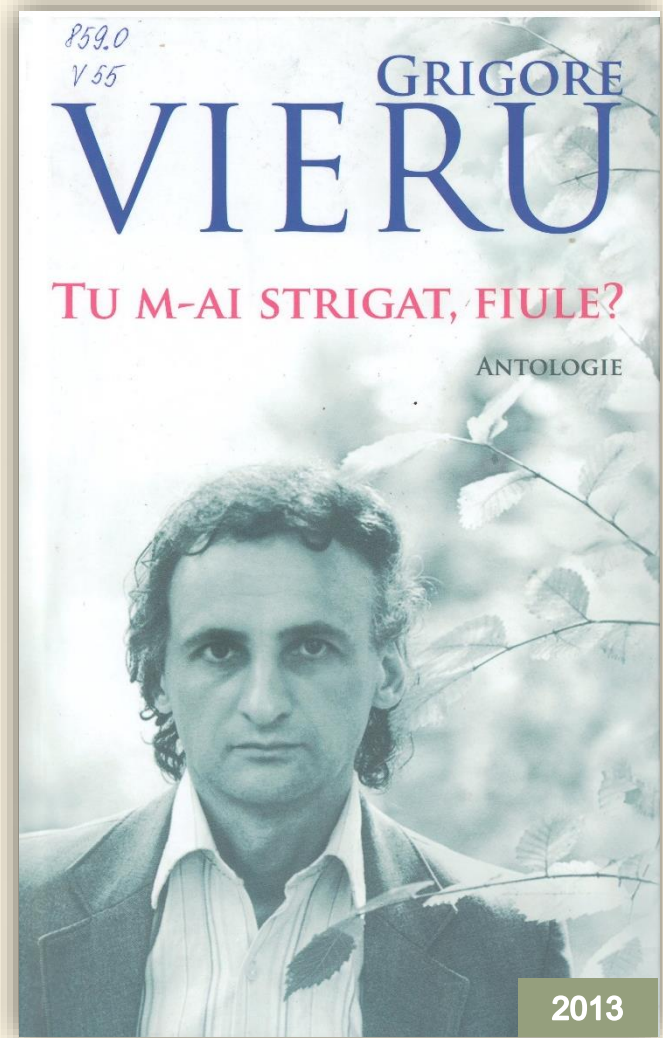
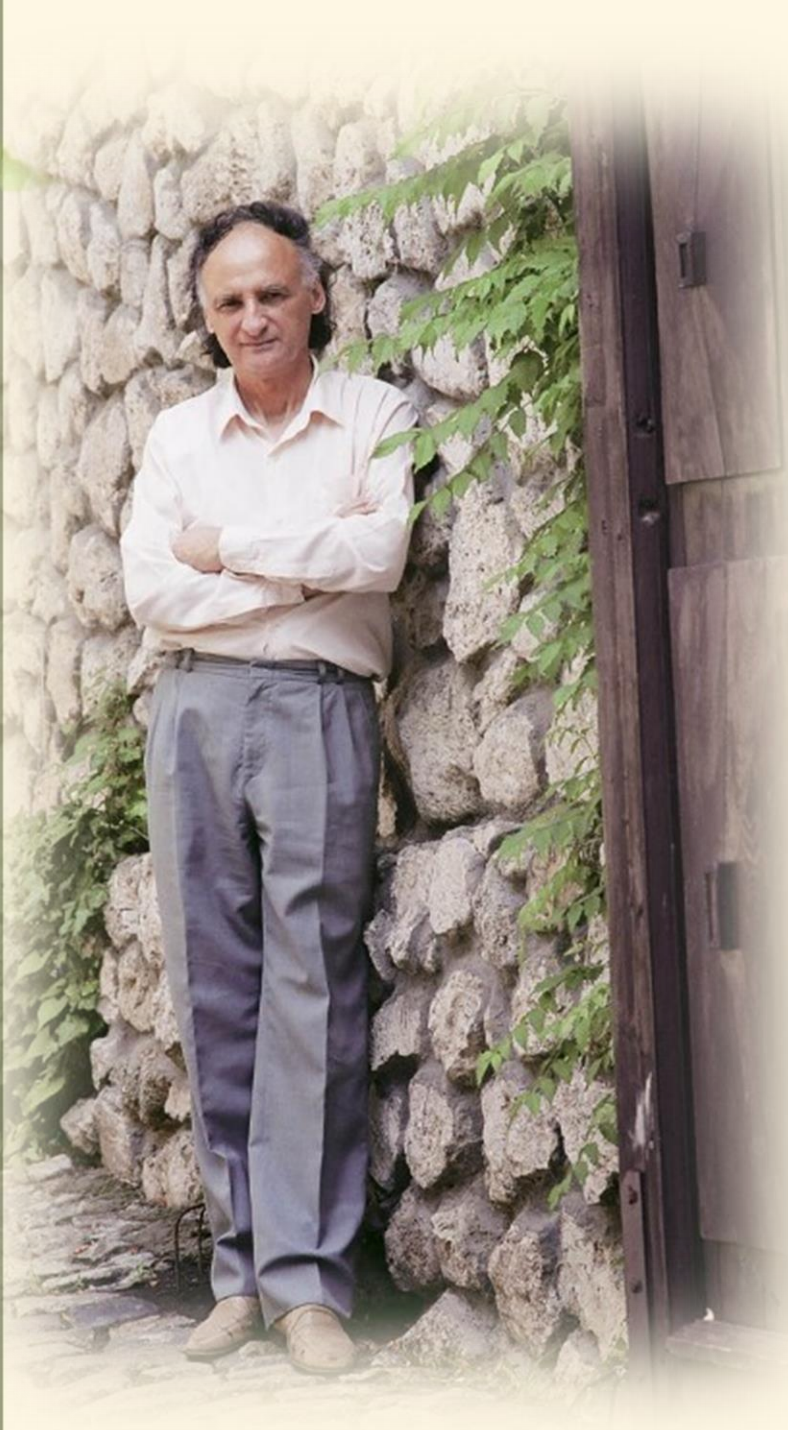

„Grigore Vieru este un mare și adevărat poet. El ne transfigurează natura gândirii în natura naturii. Ne împăimântă cu o toamnă de aur. Cartea lui de inimă pulsează și îmi influențează versul plin de dor, de curată și pură limpezire.”
 Nichita Stănescu

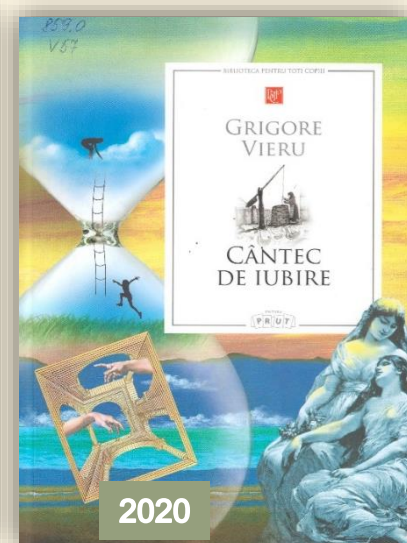
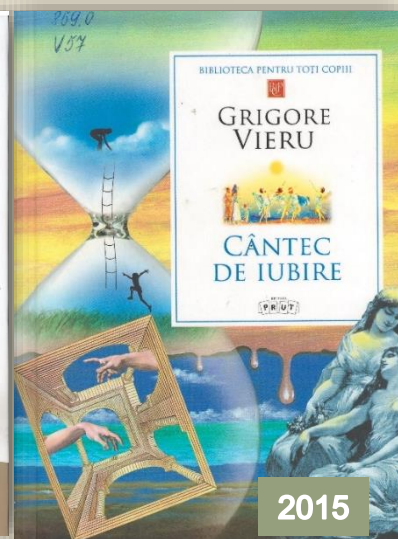
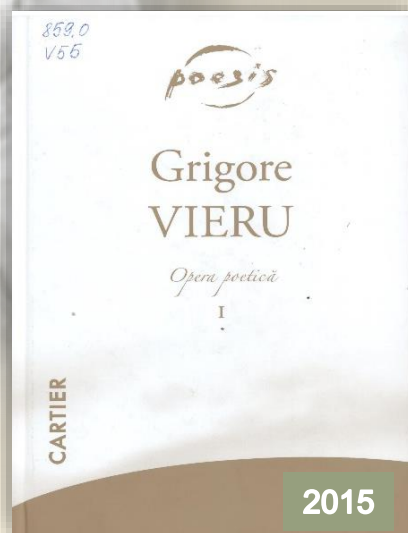
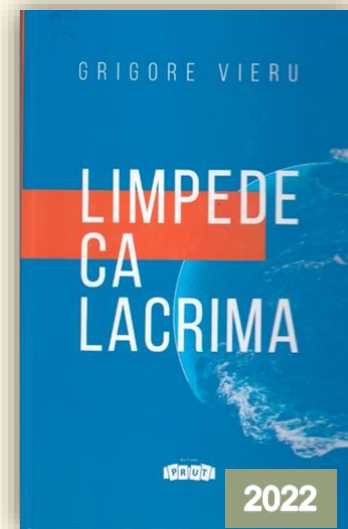
„A păstra sistematic prospețimea senzorială a copilăriei, a imprima discursului evlavie, pasiune și noblețe, a pune în mișcare un ceremonial vizionar persuasiv – iată dimensiuni prin care poezia lui Grigore Vieru, intens comunicativă, colocvială, se situează în galeria clasicilor. Destinul său (realizat exemplar) a fost al unui

Re-întemeietor.”
Constantin Ciopraga

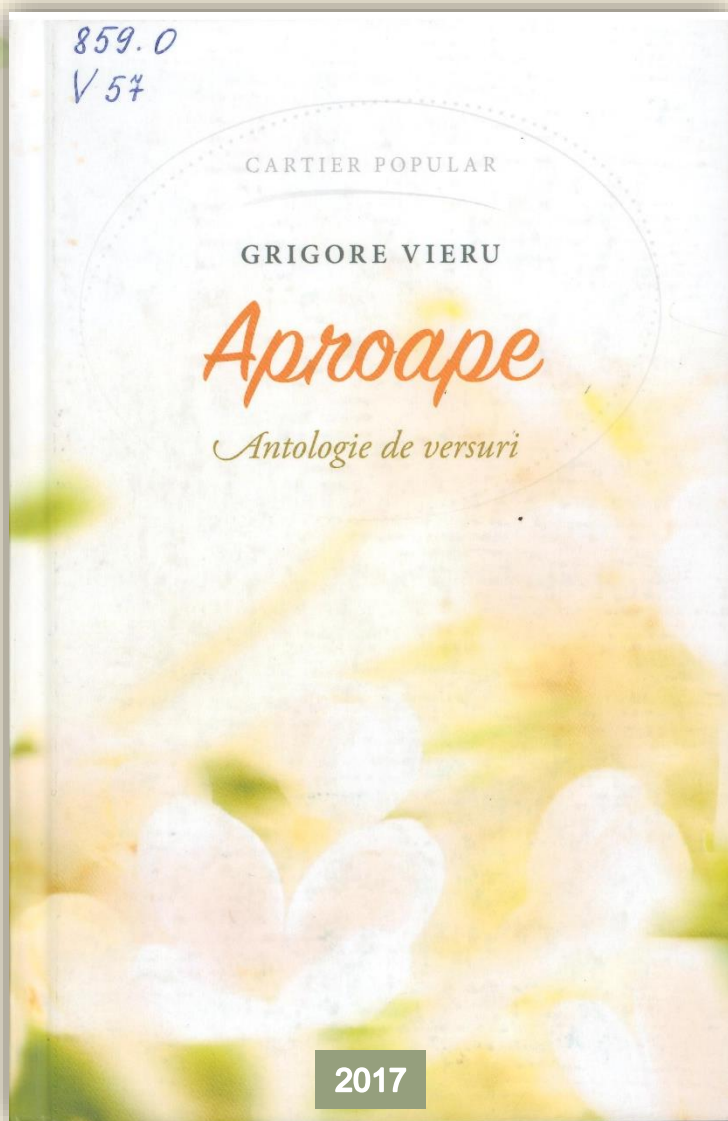
Noros ori clar ca o amiază,
Eu sunt poetu – acestui neam
Și – atunci când lira îmi vibrează,
Și – atunci când cântece nu am.

Grigore Vieru

„Creația lui Grigore Vieru își păstrează – tot ce ea are mai valoros, mai profund și mai palpitant – statutul de creație autentică, emblematică pentru literatura basarabeană din cea de a doua jumătate a secolului XX, formula sa proprie, inconfundabilă.”

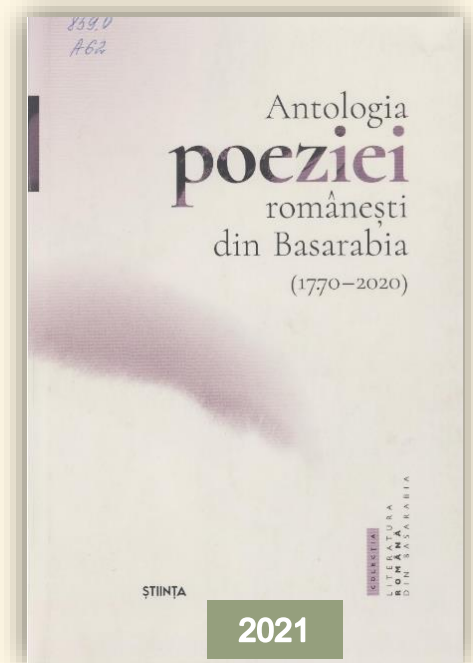
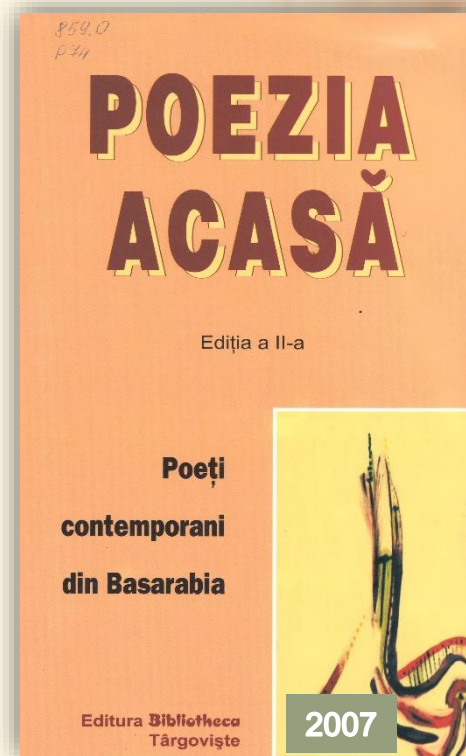
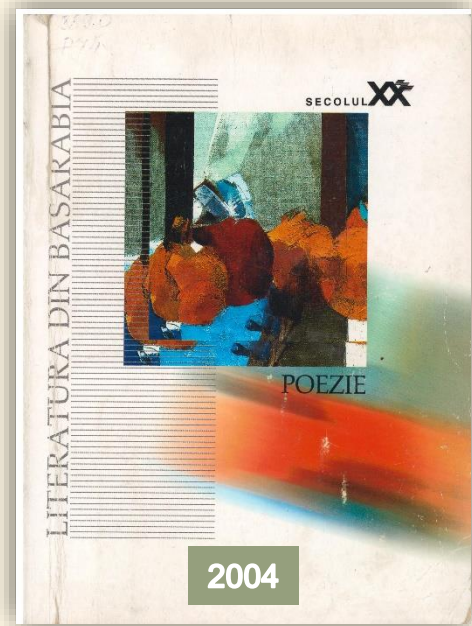
Arcadie Suceveanu

„Poezia lui Grigore Vieru este expresia unei sensibilități ieșite din comun, aproape dureroase. Criticul literar care vrea să o analizeze simte o sfială, ca și cum ar trebui să atingă o rană. (...) Dincolo de teme – sacre sau profane – , ceea ce conferă o frumusețe tragică poeziei lui Grigore Vieru este conștiința valorii imense a limbii.”

Alex Ștefănescu

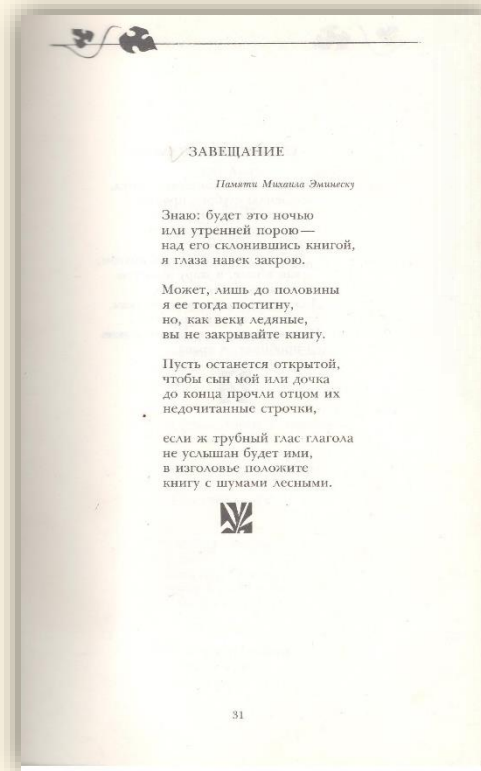
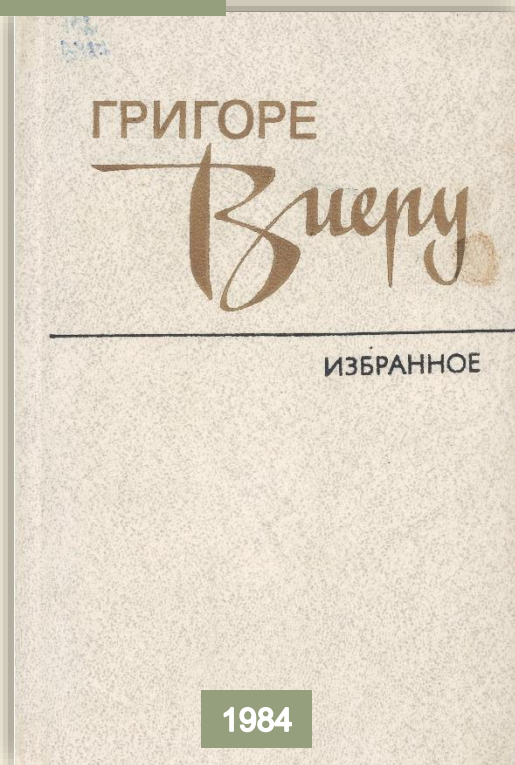
Poezia **Legământ** (lui Mihai Eminescu) de Grigore Vieru – în antologii

„Poezia lui Grigore Vieru – o fereastră, prin care lumina intră în sufletul nostru și prin care sufletul nostru iese în lume.”
Vasile Romanciuc

Poezia **Legământ** (lui Mihai Eminescu) - traducere În colecția Bibliotecii Științifice a USARB

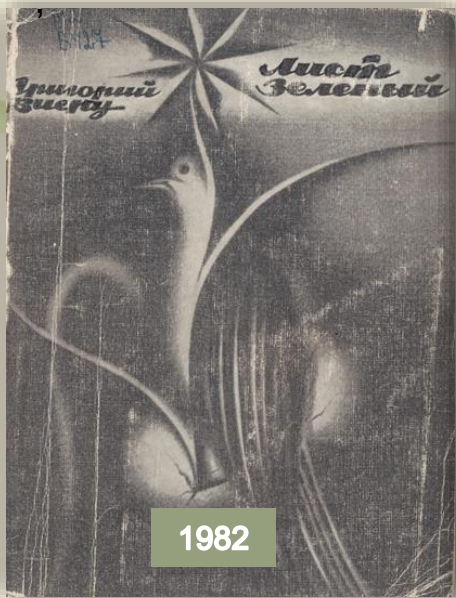
limba rusă

„Oricât de eterne ar fi temele și motivele poetului, îl caracterizează mai degrabă o angajare concretă în realitățile noastre. Un poet de adâncimea și descătușarea emoțională de felul lui Grigore Vieru nu poate să nu aibă și simțul acut al timpului, a ceea ce este esențial pentru omul de astăzi.”

Mihai Cimpoi

ЗАВЕЩАНИЕ

*Памяти
Михаила Эминеску*

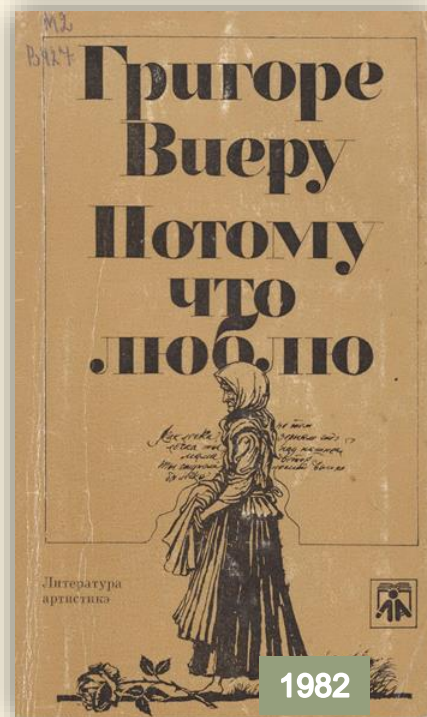
Знаю: будет это ночью
Или утренней порою —
Над его склонившись книгой,
Я глаза навек акрою.

Может, лишь до половин
Я ее тогда постигну,
Но, как веки ледяные,
Вы не закрывайте книгу.

Пусть останется открытой,
Чтобы сын мой или дочка
До конца прочли
Отцом их
Недочитанные строчки.

Если ж древний глас глагола
Не услышан будет ими,
В наголовье положите
Книгу с шумами лесными.

21

ЗАВЕТ

Памяти М. Эминеску

Знаю, как-нибудь средь ночи
Иль зарей рассвета млечной
Я закрою тихо очи
Все над той же книгой вечной.

Дочитай до середины,
Я навек сомкну ресницы,
Только вы не закрывайте
Эти вещие страницы.

Пусть они открыты будут,
Чтобы сыну или дочке
Довелось прочесть однажды
Недочитанные строчки.

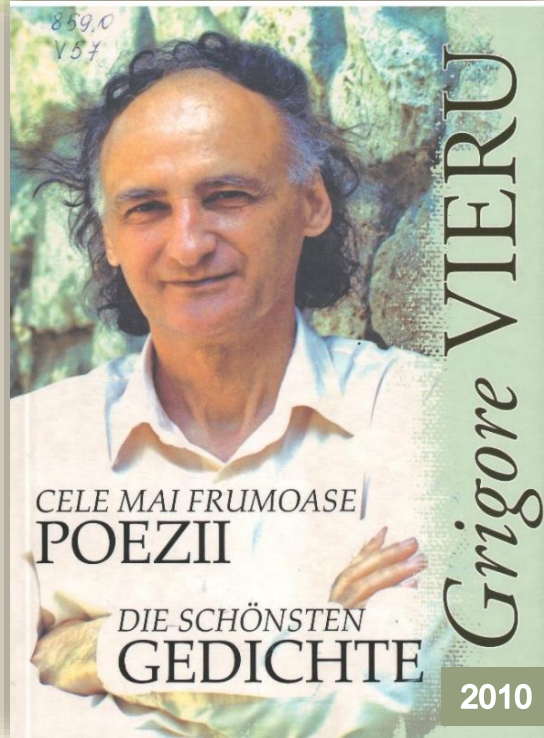
Ну, а если не расслышат
Дети слово в них родное,
Книгу ту, как лес шумящий,
Положите в изголовье.

47

„Viziunea lui Grigore Vieru asupra lumii nu este statică, în schimbările înnoitoare ciocnindu-se patimile, noul și vechiul.”
Al. Mihailov, Rusia

limba germană

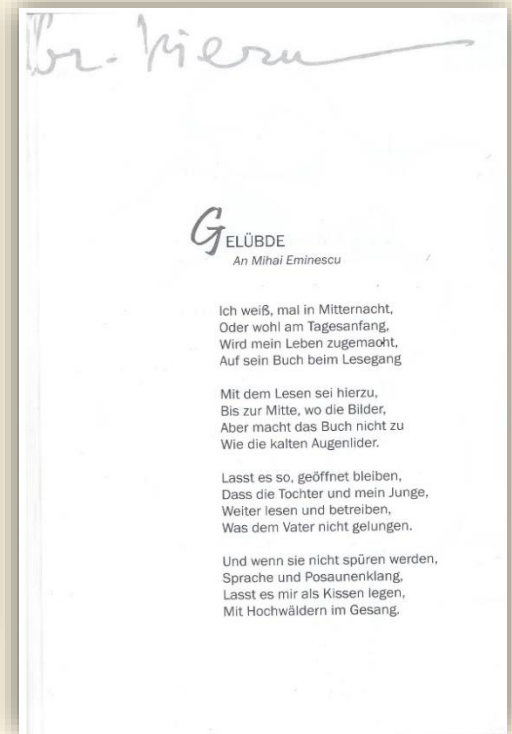
Grigore VIERU în limba germană.

Un adevărat miracol, cum poezia lui Grigore Vieru s-a împletit organic cu viața a câtorva generații: de la picii de grădiniță la adolescenții străbătuți de primul fior al dragostei până la cei ce-și dau ultima suflare...

Domnul Ion Mărgineanu a realizat o uluitoare selecție din poemele regretatului poet transpunându-le în germana, care l-a luminat odinioară pe Eminescu, într-un mod cu adevărat fidel și inspirat.

Vladimir BEȘLEAGĂ - scriitor.

Doamnei Iona Căsușă
cu speranța că va lua
mult din ceea ce ne-a
lăsat autorul.
Cu tot respectul
Ion Mărgineanu
Martie 2011

„Pentru mine poezia lui Grigore Vieru este starea de spirit a luptătorului pașnic, care rezonază cu stările mele, dar și cu ale neamului meu. Ce noroc de poezia sa!”

Ion Mărgineanu

859.0
V 57

Grigore Vieru

Orfeo rinasce nell'amore

GRAPHÉ.IT

2010

Făgăduindu-mă iubirii

Legământ

lui Mihai Eminescu

Știu: cândva, la miez de noapte,
Ori la răsărit de Soare,
Stinge-mi-s-or ochii mie
Tot deasupra cărții Sale.

Am s-ajung atunce, poate,
La mijlocul ei aproape,
Ci să nu închideți cartea
Ca pe recele-mi pleoape.

S-o lăsați așa, deschisă,
Ca băiatul meu ori fata
Să citească mai departe
Ce n-a reușit nici tata.

Iar de n-au s-auză dâșii
Al străvechii slove bucium,
Așezați-mi-o ca pernă
Cu toți codrii ei în zbcium.

(1964)

Giuramento

a Mihai Eminescu'

So: un giorno, a mezzanotte
o all'ora del Sole levante,
sui miei occhi scenderà l'eterna notte
mentre il Tuo Libro leggerò.

Sarò, allora, forse arrivato
quasi alla sua metà.
Non chiudetemi il libro
come gli occhi spenti nell'eternità.

Conservatelo così, aperto:
i miei figli leggeranno
e a scoprir riusciranno
la metà da me lasciata.

E se non potranno udire
il richiamo dell'antico verbo,
mettetemelo al capezzale
con i suoi boschi in tormento.

(1964)

* Mihai Eminescu (1850-1889): il più grande poeta romeno, spesso associato dagli autori romeni alla perfezione poetica. Gli scrittori moldavi lo considerano inoltre l'espressione maggiore della romanità.

Cu mersul lui, tăcut, de heruvim
el s-a-nălțat la Ceruri: și învie.
Și numai noi, rămași în stăinie,
Nici nu ne naștem și nici nu murim...
Nicolae Dabija

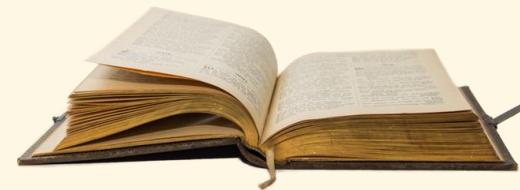
Legământ

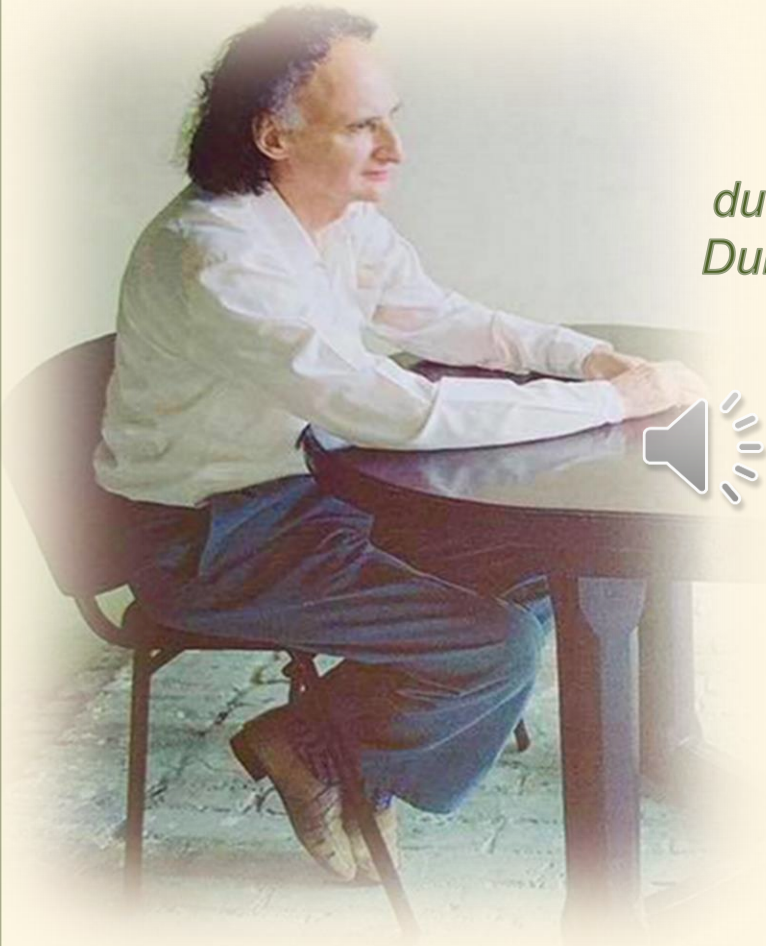
Iui Mihai Eminescu

Știu: cândva, la miez de noapte,
Ori la răsărit de Soare,
Stinge-mi-s-or ochii mie
Tot deasupra cărții Sale.
Am s-ajung atunce, poate,
La mijlocul ei aproape.
Ci să nu închideți cartea
Ca pe recile-mi pleoape.
S-o lăsați așa deschisă,
Ca băiatul meu ori fata
Să citească mai departe
Ce n-a reușit nici tata.
Iar de n-au s-auză dânșii
Al străvechii slove bucium,
Așezați-mi-o ca pernă
Cu toți codrii ei în zbucium.

<https://www.youtube.com/watch?v=pwoll110eG8>

„Iubiți-vă țara și nu vă învrăjbiți, nu vă dușmăniți. Pentru că această minune a lui Dumnezeu, care este România, ar putea fi distrusă. Nu din afară, de dușmanii de afară, ci din interior.”

Grigore Vieru

Realizare:
Veronica BARBAROȘ, bibliotecară,
Secția de Relații cu Publicul

Coloana sonoră:
Schubert Serenade – MuzicaMp3.Ro